

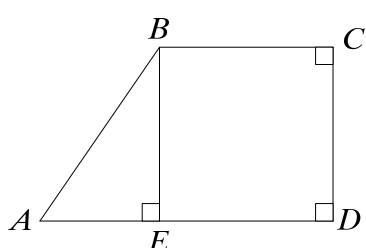
M A T E M A T I K A

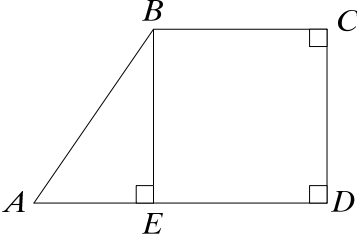
2011 M. PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMO UŽDUOTIES VERTINIMO INSTRUKCIJA

Nr.	Sprendimas/teisingas atsakymas	Taškai	Vertinimas
1		2	
1.1	5,5 arba $5\frac{1}{2}$, arba $\frac{99}{18}$, arba $\frac{11}{2}$.	• 1	Už teisingą atsakymą.
1.2	81.	• 1	Už teisingą atsakymą.
2		2	
	$(\sqrt{a} - 9\sqrt{a}) \cdot \sqrt{a} =$ $= -8\sqrt{a} \cdot \sqrt{a} = -8a;$ $-8a = -8 \cdot 3 =$ $= -24.$ Ats.: -24.	• 1 • 1	Už teisingai atliktus pertvarkius (gaunama $-8\sqrt{a} \cdot \sqrt{a}$, $-8\sqrt{3} \cdot \sqrt{3}$, $-8a$, $-8 \cdot 3$). Už teisingą atsakymą.
3		3	
	$7x^2 - 12x - 4 = 0.$ $D = 144 + 4 \cdot 7 \cdot 4 = 256.$ $\sqrt{D} = 16.$ $x_1 = \frac{12 + 16}{2 \cdot 7} = 2,$ $x_2 = \frac{12 - 16}{2 \cdot 7} = -\frac{2}{7}.$ Ats.: $-\frac{2}{7}; 2.$	• 1 • 2	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (teisingai apskaičiuotą diskriminantą). Po tašką už kiekvieną teisingai apskaičiuotą lygties sprendinį.
4		2	
	$4\frac{1}{7} - 3 \cdot \left(-\frac{4}{7}\right) =$ $= 4\frac{1}{7} + \frac{12}{7} =$ $= 4\frac{1}{7} + 1\frac{5}{7} = 5\frac{6}{7}.$ Kadangi $5\frac{6}{7} < 6$, tai skaičius $x = -\frac{4}{7}$ nėra šios nelygybės sprendinys. Ats.: nėra.	• 1 • 1	Už teisingai apskaičiuoto reiškinio $4\frac{1}{7} - 3 \cdot \left(-\frac{4}{7}\right)$ reikšmę. Už teisingą išvadą (net jei nėra jos pagrindimo).
<i>Pastabos</i> .1. Jeigu mokinys sprendžia nelygybę $4\frac{1}{7} - 3x > 6$, tai vertinama taip: 1 taškas už teisingai išspręstą nelygybę, 1 taškas – už teisingą išvadą. 2. Jeigu mokinys atlikdamas veiksmus suklysta, tačiau su savo duomenimis padaro teisingą išvadą, jam už uždavinio sprendimą skiriamas 1 taškas.			

Nr.	Sprendimas/teisingas atsakymas	Taškai	Vertinimas
5		1	
	<i>Ats.: 110°.</i>	• 1	Už teisingą atsakymą.
6		1	
	<i>Ats.: $\frac{5}{31}$.</i>	• 1	Už teisingą atsakymą.
7		3	
	<i>1 būdas</i> Remiantis ΔABC ir ΔKLC panašumu: $\frac{AB}{KL} = \frac{BC}{LC};$ $KL = \frac{3 \cdot 6}{2} = 9 \text{ (cm)}.$ $DE = \frac{1}{2} KL;$ $DE = \frac{1}{2} \cdot 9 = 4,5 \text{ (cm)}.$ <i>Ats.: 4,5 cm.</i>	• 1 Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (pvz., sudaroma teisinga proporcija KL rasti). • 1 Už surastą KL ilgį. • 1 Už gautą teisingą atsakymą.	
	<i>2 būdas</i> $CE = \frac{1}{2} CL;$ $CE = \frac{1}{2} \cdot 6 = 3 \text{ (cm)}.$ Remiantis ΔABC ir ΔDEC panašumu: $\frac{AB}{DE} = \frac{BC}{CE}.$ $DE = \frac{3 \cdot 3}{2} = 4,5 \text{ (cm)}.$ <i>Ats.: 4,5 cm.</i>	• 1 Už teisingai surastą atkarpos CE ilgį • 1 Už teisingos proporcijos DE ilgiui rasti sudarymą. • 1 Už gautą teisingą atsakymą.	
8.1		4	
8.1.1 B		• 1	Už teisingai pasirinktą atsakymą.
8.1.2 E		• 1	Už teisingai pasirinktą atsakymą.
8.1.3	40 mokinių – 100 % 22 mokiniai – x % $40 : 100 = 22 : x$, $x = \frac{22 \cdot 100}{40} = 55 \text{ (}\% \text{)}.$ <i>Ats.: 55 %.</i>	• 1 Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (pvz., už sudarytą teisingą proporciją). • 1 Už gautą teisingą atsakymą.	
<i>Pastabos.</i> 1. Jeigu mokiny s suklydo 8.1.2 ir neteisingai nustatė visų apklausoje dalyvavusių mokinių skaičių, o 8.1.3 atliko visus veiksmus teisingai, jam už 8.1.3 skiriami visi taškai. 2. Jei mokiny s suklydo 8.1.2 ir neteisingai nustatė visų apklausoje dalyvavusių mokinių skaičių, o 8.1.3. neteisingai nustatė mokinių, kurie pasisakė už kelionę su nakvyne Žibučių poilsiavietėje, bet toliau atliko visus veiksmus teisingai, už 8.1.3 jam skiriamas <i>1 taškas</i>.			

Nr.	Sprendimas/teisingas atsakymas	Taškai	Vertinimas
8.2		2	
8.2.1	<i>Ats.:</i> 2 val. 10 min. arba 2:10, arba 130 min.	• 1	Už teisingą atsakymą.
8.2.2	C	• 1	Už teisingai pasirinktą atsakymą.
8.3		6	
8.3.1	<i>1 būdas</i> $48 \cdot 38 \cdot 2 \cdot 0,8 =$ $= 2918,4 \text{ (Lt)}$ <i>Ats.:</i> 2918,4 Lt.	• 1 • 1	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (pvz., teisingo skaitinio reiškinių sudarymą kelionės traukiniu kainai apskaičiuoti). Už teisingą atsakymą.
	<i>2 būdas</i> $48 \cdot 38 \cdot 2 = 3648 \text{ (Lt)}$ $3648 \text{ Lt} - 100 \%$ $x \text{ Lt} - 80 \%$ $x = \frac{3648 \cdot 80}{100} = 2918,4 \text{ (Lt)}$ <i>Ats.:</i> 2918,4 Lt.	• 1 • 1	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (pvz., teisingai apskaičiuota kelionės kaina bent į vieną pusę be nuolaidos). Už teisingą atsakymą.
8.3.2	$450 \cdot 2 = 900 \text{ (Lt)}$ 100 km – 30 litrų 420 km – x litrų $x = \frac{30 \cdot 420}{100} = 126 \text{ (l)}$ $900 + 3,4 \cdot 126 = 1328,4 \text{ (Lt)}$ <i>Ats.:</i> 1328,4 Lt.	• 1 • 1 • 1	Už teisingai apskaičiuotą autobuso nuomos kainą 2 paroms. Už teisingai apskaičiuotą kelionei reikalingo kuro kiekį. Už teisingai apskaičiuotą kelionės autobusu kainą, net jei suklysta apskaičiuojant nuomos kainą arba kuro kiekį.
8.3.3	$2918,4 - 1328,4 = 1590 \text{ (Lt)}$ <i>Ats.:</i> 1590 Lt.	• 1	Už gautą teisingą atsakymą.
<i>Pastabos.</i> 1. Jei mokinys teisingai apskaičiuoja kelionės kainą vienam asmeniui, jam už 8.3.1 skiriamas <i>1 taškas</i> . 2. Jeigu mokinys spręsdamas 8.3. uždavinį gavo neteisingą 8.3.1 atsakymą ir /arba 8.3.2 atsakymą, bet su savo duomenimis teisingai sprendžia 8.3.3, jam už 8.3.3 skiriamas <i>1 taškas</i> .			
8.4		3	
	I rūšies dėžės tūris $V_I = 25 \cdot 24 \cdot 30 =$ $= 18\,000 \text{ (cm}^3\text{)}$ II rūšies dėžės tūris $V_{II} = 26 \cdot 21 \cdot 32 = 17\,472 \text{ (cm}^3\text{)}$ Kadangi $V_I > V_{II}$, tai reikia pirkti I rūšies dėžes. <i>Ats.:</i> I rūšies dėžes.	• 1 • 1 • 1	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (teisingai pritaikoma tūrio formulė I arba II rūšies dėžės tūriui apskaičiuoti). Už teisingai apskaičiuotą bent vienos dėžės tūrį. Už gautą teisingą atsakymą.

Nr.	Sprendimas/teisingas atsakymas	Taškai	Vertinimas
8.5		6	
8.5.1	Ats.: 190 Lt.	• 1	Už teisingą atsakymą.
8.5.2	$1,2 \cdot 8 + 1,5 \cdot 3,6 + 3,4 \cdot 4 + 1,8 \cdot 0,2 + 16,8 \cdot 0,5 =$ $= 37,36$ (Lt). Ats.: 37,36 Lt.	• 1 • 1	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (pvz., teisingo skaitinio reiškinių sudarymą). Už teisingą atsakymą.
<i>Pastabos.</i> 1. Jeigu mokinys skaičiuoja kiekvieno maisto produkto kainą atskirai, o tik po to kainas sumuoja, tai <i>pirmasis taškas</i> jam skiriamas tik tuomet, kai kiekvieno produkto kaina yra apskaičiuota teisingai. 2. Jeigu mokinys, sprenddamas 8.5.2 suklysta skaičiuodamas produktų kainas, bet toliau su savo duomenimis teisingai apskaičiuoja jų sumą, jam už 8.5.2 skiriamas <i>1 taškas</i> .			
8.5.3	<i>1 būdas.</i> Tarkime galima nupirkti x saldainių dėžučių ir $10 - x$ šokolado plytelių. $8,5x + 3(10 - x) \leq 50$, $8,5x + 30 - 3x \leq 50$, $5,5x \leq 20$, $x \leq 3\frac{7}{11}$. Ats.: daugiausiai galima nupirkti 3 dėžutes saldainių.	• 1 • 1 • 1	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (pvz., teisingos nelygybės arba lygties sudarymą). Už teisingai išspręstą nelygybę (lygtį). Už teisingą atsakymą.
	<i>2 būdas.</i> 1 dėžutės saldainių ir 9 šokolado plytelių kaina: $8,5 \cdot 1 + 3 \cdot 9 = 35,5$ (Lt) 2 dėžučių saldainių ir 8 šokolado plytelių kaina: $8,5 \cdot 2 + 3 \cdot 8 = 41$ (Lt) 3 dėžučių saldainių ir 7 šokolado plytelių kaina: $8,5 \cdot 3 + 3 \cdot 7 = 46,5$ (Lt) 4 dėžučių saldainių ir 6 šokolado plytelių kaina: $8,5 \cdot 4 + 3 \cdot 6 = 52$ (Lt) (netinka) Ats.: daugiausiai galima nusipirkti 3 dėžutes saldainių.	• 1 • 1 • 1	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (nagrinėjami galimų įsigyti prizų variantai). Už teisingai apskaičiuotą dešimties prizų kainą bent vienu atveju. Už teisingą atsakymą.
<i>Pastaba.</i> Jei mokinys teisingai nustato (atspėja) dėžučių skaičių be argumentavimo, skiriamas <i>1 taškas</i> .			
8.6		5	
	<i>1 būdas.</i> $BE \perp AD$, $\triangle ABE$ – statusis. $AE = 6 - 3 = 3$ (cm). Pagal Pitagoro teoremą: $AB^2 = AE^2 + BE^2$, $AB^2 = 3^2 + 4^2 = 25$, $AB = 5$ cm.	• 1 • 1	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (pvz., teisingai apskaičiuotas AE ilgis plane). Už teisingai apskaičiuotą atkarpos AB ilgį plane.

Nr.	Sprendimas/teisingas atsakymas	Taškai	Vertinimas
	Trapecijos perimetras $P = AB + BC + CD + AD =$ $= 3 + 4 + 6 + 5 = 18$ (cm). Mastelis 1:10 000, todėl stovyklavietės perimetras vietovėje bus $18 \text{ cm} \cdot 10\,000 = 180\,000 \text{ cm} = 1800 \text{ m}$. Vėliavėlių reikės $1800 : 5 = 360$. <i>Ats.:</i> 360 vėliavėlių.	• 1 • 1 • 1	Už teisingai apskaičiuotą stovyklavietės perimetrą plane. Už teisingai taikomą mastelio sąvoką (pvz., teisingai apskaičiuotas perimetras vietovėje). Už gautą teisingą atsakymą.
	2 būdas. $BC = 30\,000 \text{ cm} = 300 \text{ m}$, $CD = 400 \text{ m}$, $AD = 600 \text{ m}$. $BE \perp AD$, $\triangle ABE$ – statusis. $AE = 600 - 300 = 300 \text{ m}$. Pagal Pitagoro teoremą: $AB^2 = AE^2 + BE^2$, $AB^2 = 300^2 + 400^2 = 250\,000$, $AB = 500 \text{ m}$. Stovyklavietės perimetras vietovėje bus $P = AB + BC + CD + AD =$ $= 300 + 400 + 600 + 500 = 1800$ (m). Vėliavėlių reikės $1800 : 5 = 360$. <i>Ats.:</i> 360 vėliavėlių.	• 1 • 1 • 1 • 1 • 1	Už teisingai taikomą mastelio sąvoką (pvz., teisingai apskaičiuoti atstumai BC, CD, AD vietovėje). Už teisingai apskaičiuotą atstumą AE vietovėje. Už teisingai apskaičiuotą atstumą AB vietovėje. Už teisingai apskaičiuotą stovyklavietės perimetrą vietovėje. Už gautą teisingą atsakymą.
<i>Pastaba.</i> Jei mokinys sprenddamas 2 būdu suklydo skaičiuodamas atstumus BC, CD, AD vietovėje, bet toliau visus veiksmus atlieka teisingai, jam skiriami 4 taškai.			
8.7		3	
	Laužavietės plotas $S = \pi r^2 = \pi \cdot 3^2 = 9\pi = 9 \cdot 3,14 = 28,26$ (m²) Smėlio reikės $3 \cdot 28,26 = 84,78$ (kg) $\approx$ ≈ 85 (kg). <i>Ats.:</i> 85 kg.	• 1 • 1 • 1	Už teisingai apskaičiuotą laužavietės plotą. Už teisingai apskaičiuotą reikalingo smėlio kiekį (net jei apskaičiuojant laužavietės plotą buvo suklysta). Už teisingai suapvalintą atsakymą.

Nr.	Sprendimas/teisingas atsakymas	Taškai	Vertinimas
8.8		2	
	Kelionėje yra 16 mokinių iš 10a klasės ir 20 mokinių iš 10b klasės, tad iš viso galima sudaryti $16 \cdot 20 = 320$ (porų) <i>Ats.:</i> 320 porų.	• 1 • 1	Už teisingo sprendimo būdo pasirinkimą (pritaikyta daugybos taisyklė). Už teisingą atsakymą.
8.9		5	
	Arka yra parabolės formos. Surasime ją aprašančios funkcijos formulę $y = ax^2 + bx + c$. Kai $x = 0$, tai $y = c = 4,5$. Kai $y = 0$, tai $x = 3$ ir $x = -3$. Todėl $\begin{cases} a \cdot 3^2 + b \cdot 3 + 4,5 = 0, \\ a \cdot (-3)^2 + b \cdot (-3) + 4,5 = 0. \end{cases}$ Iš čia $a = -0,5$, $b = 0$. Taigi parabolę aprašanti formulė yra $y = -0,5x^2 + 4,5$. Kai $x = 1,3$ arba $x = -1,3$, $y = -0,5 \cdot (1,3)^2 + 4,5 = 3,655$. Kadangi $3,655 < 3,8$, tai autobusas negalėtų pravažiuoti pro šį tunelį. <i>Ats.:</i> negalėtų pravažiuoti.	• 1 • 1 • 1 • 1	Už pasirinktą teisingą sprendimo būdą (nagrinėjama parabolę aprašanti formulė $y = ax^2 + bx + c$ arba $y = ax^2 + c$). Už teisingai apskaičiuotą koeficientą c. Už teisingai apskaičiuotą koeficientą a. Už gautą teisingą parabolės formulės išraišką. Už gautą teisingą atsakymą.